

'S-GRAVENHAGE, 18 April 1950

387
KABINET

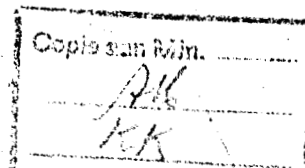
Ref. No. 4004

AAN: MIN VOOR UNIEZ EN OVERZ RIJKSDELEN

Fotocopie nr: 23631

FC

CODETELEGRAM



Plaats van afzending: D J A K A R T A

Datum van afzending: 18-5-1950

Inhoud (Paraphrase) —

Datum van ontvangst: 18-5-1950

GEHEIM.

Mede voor Drees en Stikker.

Dagrapport Generale Staf 17 April:

- A. In verband met het gestelde in Hirschfeld 386 sub A en bijlage 1 bericht van Ned.tr.cdt.O.Indon. dat volgende telegram-wisseling plaats heeft gehad:
1. Van Soumokil, Procureur Generaal NIT, in nacht 15 op 16 April aan Hopster, advocaat Generaal "aangezien telegram ontvangen van Makassar dat ontslag Kabinet niet juist, verzoeken omgaande (hedennacht) langs militaire-radio mededelen stadium plan Metekohy. Hiervan mijn houding te Menado en Ambon afhankelijk."
 2. Antwoord Hopster "Plan Metekohy gaat niet door. Volhouden en doorzetten".
- Op deze telegram-wisseling door N.T.O.I. aangetekend dat Metekohy (Hoofd rekenkamer Makassar) bij reeds eerder gemelde plannen tot uitroepen RIT, meest actieve figuur en tevens voorsteller plan in Hirschfeld 386 bijlage 1 sub C.
- B. In loop middag 16 April alhier telegram 12729 via Nederlandse militaire radio-verbindingen ontvangen van wnd.vertegenwoordiger Koninkrijk der Nederlanden Makassar aan HC Djakarta. In kort hierop neerkomend, dat verzocht wordt nogmaals overwegen invliegen KL troepen ter beveiliging Nederlandse bevolkingsgroep zulks na ontvangst van deputaties Nederlandse en Indo-Europese belangen-verenigingen te Makassar, en naar aanleiding van een interview Sultan Djocja, waarin door deze levens en bezittingen burgerbevolking bij militaire operaties niet gegarandeerd. (commentaar: Op 14 dezer gaf sultan interview dat op dit punt inderdaad niet duidelijk. Ik lichtte van Straten in over mijn stap bij Hatta en verklaring die ik van hem ontving. Buurman en ik blijven van oordeel, dat invliegen KL niet gewenst).
- C. Situatie Makassar stad 16 April rustig. Evenwel in nacht en vooral nachnacht 16 op 17 April in Oostelijk stads gedeelte schietpartijen, waarover bijzonderheden nog onbekend. Hierdoor enige onrust veroorzaakt. Evaluatie A 2 bericht van Ned. tr.cdt. O.Indon. dat Bontekoe zonder passagiers 17 April Makassar wil binnenlopen.
- D. Reacties en situatie buiten Makassar in gebied NIT.

- 2 -


Ter beveiliging van code-verbindingen zijn o.a. de volgende punten van belang:—

1. Op een codetelegram mag telegrafisch niet in open taal geantwoord worden.
2. Over de inhoud van een codetelegram mag niet met verwijzing naar dat telegram per telefoon gesproken worden.
3. Dossiers, welke codetelegrammen bevatten (ook in paraphrase), dienen veilig opgeborgen te worden.
4. Kladpapier, carbonpapier en dergelijke verband houdende met codetelegrammen dienen verbrand te worden (versnipperen is niet voldoende).
5. Afschriften van paraphrasen van codetelegrammen mogen uitsluitend door de afd. Verbindingen vervaardigd worden.

18 April 1950

GEHEIM.

1. Nog geen meldingen ten aanzien van landingen of debarkementen APRIS troepen ontvangen.
 2. Sub I Hirschfeld 375 gemeld dat op geruchten als van Camphuys met TNI troepen aan boord op rede Ambon ligt, gehele garnizoen plus burgerbevolking van Ambon te wapen liep, waarbij ongewapende RSTers (regiment speciale troepen) zich door inbraak wapens uit wapenmagazijn verschafte. Volgens ontvangen bericht van Nederlandse troepen ondercommandant Molukken werd deze wapening weder ingeleverd. Troepen en burgerbevolking van Ambon thans rustig. Te Ambon verder nog geen reacties op vertrek Azis waargenomen.
 3. Vide Hirschfeld 386 sub F ad 1. Nopens gevaren welke situatie in Minahassa opleverde voor veiligheid Europese levens en belangen, als gevolg mogelijkheid linkse acties al dan niet onder leiding van APRIS. Vervolg hierop volgend bericht van N.T.O.I. waarvan beknopte inhoud; bericht van Nederlandse troepen-ondercommandant Noord Celebes van 15 April dat verwachting betreffende linkse acties weer werden bevestigd door berichten in namiddag en avond 14 April. Deze berichten hielden in dat algehele linkse actie in Minahassa te beginnen nacht 14 op 15 April met als voornaamste doel wapenopslagplaats in kampement subsistenten compagnie, waarbij veel steun zou worden verleend door enkele onbetrouwbare militairen. Door Nederlandse troepen ondercommandant Noord Celebes werden naar aanleiding hiervan preventieve maatregelen genomen in samenwerking met Europese leiding staatspolitie, zoals consignering, versterking wachten en leeghalen genoemde opslagplaats. Resultaat dat situatie rustig bleef.
- E. Reacties in gebieden buiten NIT. Geen nieuwe gezichtspunten.

HIRSCHFELD 387. 

JC/CN.